

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง
อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงจัดทำตาม พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 มาตรา 79 ให้หน่วยงานงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบ ภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ กระทรวงคลังกำหนด และหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0409.4/ว23 ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงาน ของรัฐ พ.ศ.2562 แผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือบริหารองค์กรที่มีความสำคัญและนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการบริหารจัดการสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์กรและเป็นแนวทางในการจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการดำเนินการขององค์กรลดลงจนอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้ นอกจากนี้ยังถือเป็นโอกาสการสร้างสรรค์มูลค่าให้แก่ องค์กร ด้วยการพัฒนากระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง เล็งเห็นประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงดังกล่าว จึงได้จัดให้มี การจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยง เพื่อเป็นกรอบขั้นตอนการดำเนินงานที่มีมาตรฐานและ เป็นไปตามตามหลัก วิชาการ กรอบการบริหารความเสี่ยง ตามแนวทาง The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission (COSO) ซึ่งเป็นมาตรฐานการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับ หน่วยงานงานของ รัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด อันจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพในการจัดบริการสาธารณะตาม อำนาจหน้าที่ให้แก่ประชาชนในพื้นที่และการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรงให้เป็นประโยชน์สูงสุด

คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ได้จัดทำแผนการ บริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ขึ้น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานทุก สำนัก/กองมีความเข้าใจถึง กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง สามารถดำเนินการบริหารความเสี่ยงตาม กระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ในแผน ซึ่งเป็นการลดมูลเหตุและโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย อยู่ ในระดับที่สามารถยอมรับได้ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ต่อไป

คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	1
3. ความหมายและคำจำกัดความ	2
4. วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยง	3
5. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง	4
6. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง	4
7. ประโยชน์ของการบริหารความเสี่ยง	5
8. ประเภทความเสี่ยง	5
บทที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง	
1. แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง	6
2. ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการผลักดันการบริหารความเสี่ยง	9
3. โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง	10
บทที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
1. ขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง	12
2. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	12
บทที่ 4 แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
กระดาดำทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง (แบบ R01)	18
กระดาดำทำการประเมินความเสี่ยง (แบบ R02)	20
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R03)	22
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 แบบฟอร์มการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	
แบบฟอร์มที่ 1 : แบบ R01 กระดาดำทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง	28
แบบฟอร์มที่ 2 : แบบ R02 กระดาดำทำการประเมินความเสี่ยง	30
แบบฟอร์มที่ 3 : แบบ R03 แผนบริหารจัดการความเสี่ยง	34
แบบฟอร์มที่ 4 : แบบ R04 รายงานการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง	36
ภาคผนวกที่ 2 คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานและคณะอนุทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยง	39

บทที่ 1 บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี รวมถึงความคาดหวังของประชาชน หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานต้องเผชิญกับความเสี่ยงทั้งปัจจัยภายใน และภายนอก ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการบริหารจัดการความเสี่ยง ซึ่งหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีจะช่วยหน่วยงานในการวางแผนและจัดการเหตุการณ์ด้านลบที่อาจเกิดขึ้นอันเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รวมถึงช่วยหน่วยงานในการบริหารจัดการเพื่อสร้างหรือฉวยโอกาส หรือได้รับประโยชน์จากเหตุการณ์ด้านบวกที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้หน่วยงานสามารถเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการให้บริการของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ประชาชนและประเทศชาติได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยปัจจัยหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ประสบความสำเร็จเกิดจากความมุ่งมั่นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐและผู้กำกับดูแล ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA : Public Sector Management Quality Award) หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ ได้กำหนดว่าให้ส่วนราชการมีการวิเคราะห์ และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน เชิงบูรณาการ (Enterprise Risk Management Integrated Framework ของ Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO)) ตามหลักเกณฑ์ (COSO ERM) โดยได้ให้คำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยงองค์กรว่า

“การบริหารความเสี่ยงขององค์กร คือ การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมรวมทั้งกระบวนการ ที่กำหนดขึ้นและนำไปใช้โดย คณะกรรมการฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่น ๆ ขององค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์และใช้กับหน่วยงานทั้งหมดในองค์กรโดยได้รับการออกแบบมาเพื่อระบุเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นซึ่งอาจมีผลกระทบต่อองค์กรรวมทั้งการบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) ประเมินได้ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ ทั้งนี้เพื่อให้ความมั่นใจว่าองค์กรจะบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้”

ดังนั้น การบริหารจัดการความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารและพนักงานทุกคนขององค์กรบริหารส่วนตำบลสำโรง ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้ การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับขององค์กร คู่มือบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จัดทำโดยอ้างอิงกรอบหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบบูรณาการตามแนวทาง COSO (COSO : ERM Integrated Framework) ประกอบกับกรอบหลักเกณฑ์การวัดประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการบริหารความเสี่ยงตามที่กรมบัญชีกลางกระทรวงการคลังได้กำหนดขึ้น

2. นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงจะถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกำหนดทางเลือกของงาน/โครงการ (งานใหม่ๆ) และการกำหนดวัตถุประสงค์ระดับการปฏิบัติงาน รวมถึงการมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งองค์กร ดังนั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลสำโรง จึงขอประกาศนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ทราบโดยทั่วกัน ดังนี้

1. ทุกสำนัก/กอง ในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานปกติ
 2. กำหนดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งองค์กร
 3. ให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ เช่น นำการควบคุมภายในเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยมีการจัดการและดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง สอดคล้องกับการบรรลุตัวชี้วัด/เป้าหมาย กลยุทธ์ ตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนดำเนินงานประจำปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง
 4. ให้มีการติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรวมทั้งมีการทบทวนปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ กรณียังมีความเสี่ยงให้ทบทวนและนำไปบริหารจัดการความเสี่ยงในปีงบประมาณถัดไป
 5. ให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการที่ดี
 6. ให้มีการเผยแพร่ แจกเวียนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ทั้งนี้ นโยบายบริหารความเสี่ยงอาจได้รับการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงเพื่อให้มั่นใจได้ว่า นโยบาย ดังกล่าวนี้อยู่มีความเหมาะสมและสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

3. ความหมายและคำจำกัดความ

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ความไม่แน่นอนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์เป้าหมาย โดย ผลกระทบดังกล่าวทำให้การดำเนินงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายหรือความคาดหวังโดยอาจวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงได้จากผลกระทบของเหตุการณ์และโอกาสที่จะเกิด

ปัจจัยความเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง สาเหตุหรือที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขั้นตอนการดำเนินงานหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งที่เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในองค์กร

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการระบุความเสี่ยงและการวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงที่จะมีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าประสงค์ขององค์กรโดยการประเมินจาก

1. โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์เสี่ยง

2. ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงความเสียหายที่เกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Risk Level) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ความเสี่ยงสูงมาก ความเสี่ยงสูง ความเสี่ยง ปานกลาง ความเสี่ยงน้อย และความเสี่ยงน้อยมาก

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การกำหนดนโยบายโครงสร้างและกระบวนการเพื่อทำให้คณะกรรมการผู้บริหารและบุคลากรนำไปปฏิบัติในการกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติงานทั่วทั้งองค์กรโดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงจะสัมฤทธิ์ผลได้องค์กรจะต้องสามารถบ่งชี้ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ประเมินผลกระทบต่อองค์กรและกำหนดวิธีการจัดการที่เหมาะสมให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่าผลการดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) หมายถึง กรอบแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) มีแนวทางในการແจกแจงปัญหาและความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อยรวมถึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

การบริหารความเสี่ยงโดยองค์รวม (Enterprise Risk Management: ERM) หมายถึงการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กร รวมถึงกระบวนการในการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยต้องพยายามที่จะลดสาเหตุของความเสียหายในแต่ละโอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย โดยการทำให้ระดับความเสี่ยงและขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรเป็นสำคัญ

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง แนวทางในการลดโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์หรือความเสี่ยงหรือ ลดผลกระทบความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การติดตามประเมินผล หมายถึง ระบบบริหารความเสี่ยงที่สมบูรณ์ หน่วยงานจะต้องมีการติดตาม ผลระหว่างดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง โดยตรวจทาน ทบทวน ดูว่ามีประสิทธิภาพดี ให้คงดำเนินการต่อไป เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้มีประสิทธิภาพเพียงพอ เหมาะสม มีการปฏิบัติตามจริง หากพบข้อบกพร่องต้องได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมและทันเวลา นอกจากนี้ ควรกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงซ้ำอีกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อดูว่าความเสี่ยงได้อยู่ ระดับที่ยอมรับได้แล้วมีความเสี่ยงใหม่เพิ่มขึ้นมาอีกหรือไม่

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายใน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในขององค์กร ความเสี่ยงที่องค์กรต้องพยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป ได้แก่ ความเสี่ยงในด้านนโยบาย ความเสี่ยงในการดำเนินงาน ความเสี่ยงในด้านทรัพยากรบุคคล ความเสี่ยงในด้านการเงิน และความเสี่ยงในด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความรับผิดชอบขององค์กร ซึ่งต้องพยายามหามาตรการที่จะลดผลกระทบในทางลบได้มากที่สุดได้แก่ ความเสี่ยงด้านสภาพเศรษฐกิจ ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านการแข่งขัน ความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความเสี่ยงด้านสังคมและพฤติกรรมของผู้บริโภค ความเสี่ยงด้านกฎหมายและความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมและภัยธรรมชาติ เป็นต้น

4. วัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

วัตถุประสงค์หลักของการจัดทำระบบบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กร คือ เพื่อต้องการให้ธุรกิจหรือองค์กรมีกระบวนการหรือระบบในการค้นหา ประเมิน และจัดการกับความเสี่ยงหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งมีโอกาสที่จะเกิดและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจ ในภาพรวมขององค์กร โดยทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ วางไว้ ซึ่งก็คือ การสร้างผลกำไรหรือผลตอบแทนจากการลงทุนในระดับสูงสุด รวมถึงการสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจขององค์กร เช่น ลูกค้า ผู้บริหาร คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการตรวจสอบ ผู้ถือหุ้น Supplier พนักงาน ฯลฯ นอกจากนี้ COSO ยังให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงว่าองค์กรที่จัดทำระบบบริหารความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ใน 4 ด้าน คือ

1. วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategic) กล่าวคือ การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนพันธกิจหลักขององค์กร

2. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations) การบริหารความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรพิจารณาความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงพิจารณาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานด้วย

3. วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting) การบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผลจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีความเชื่อมั่นข้อมูลในรายงานประเภทต่าง ๆ ขององค์กร โดยเฉพาะรายงานทางการเงิน (Financial Report)

4. วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) โดยเฉพาะการจัดทำระบบควบคุมภายในเพื่อลดความเสี่ยง ส่วนการจัดการความเสี่ยงด้วยวิธีอื่น ๆ องค์กรก็สามารถใช้กฎระเบียบต่าง ๆ เป็นเครื่องมือได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ภายในองค์กร ปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง องค์กรควรต้องคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ เปรียบเทียบกันด้วย เพื่อพิจารณาถึงความคุ้มค่า นอกจากนี้ องค์กรควรมีระบบในการติดตามและประเมินผลการจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรเป็นระยะ เพื่อให้ทราบประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่จะต้องนำมาพัฒนาหรือปรับปรุงระบบบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นต่อไป

5. กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้องค์กรบริหารส่วนตำบลสำเร็จ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างแท้จริง สร้างความมั่นคงให้แก่องค์กรบริหารส่วนตำบลสำเร็จ อย่างยั่งยืน โดยผู้บริหารและพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลทุกท่านมีส่วนร่วม เกิดการรับรู้ตระหนัก และเข้าใจถึงความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และสามารถหาวิธีการจัดการกับความเสี่ยง เพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ กรอบบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย หลักการ 8 ประการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการความเสี่ยงต้องดำเนินการแบบบูรณาการทั้งทั้งองค์กร
2. ความมุ่งมั่นของผู้กำกับดูแล หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และผู้บริหารระดับสูง
3. การสร้างและรักษาบุคลากรและวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร
4. การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง
5. การตระหนักถึงผู้มีส่วนได้เสีย
6. การกำหนดยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ วัตถุประสงค์ และการตัดสินใจ
7. การใช้ข้อมูลสารสนเทศ
8. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

6. เป้าหมายการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงสามารถนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และภารกิจขององค์กรบริหารส่วนตำบลสำเร็จ

2. จัดให้มีระบบการบริหารที่ดีและเป็นไปอย่างมีระบบและมีองค์ประกอบหลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีและครบถ้วน

3. สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

7. ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. เป็นการสร้างฐานข้อมูลความเสี่ยงที่มีประโยชน์ต่อการบริหารและการดำเนินงาน องค์กรบริหารส่วนตำบลสำโรง การบริหารความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงเป็นการดำเนินการที่ตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ หรือ เป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร

2. ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงได้ทั้งหมด การบริหารความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรภายในองค์กรบริหารส่วนตำบลสำโรง มีความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กร และตระหนักถึงความเสี่ยงทั้งหมดที่อาจส่งผลกระทบต่อเทศบาลตำบลสำโรง ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนซึ่งครอบคลุม ความเสี่ยงที่มีสาเหตุทั้งจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

3. เป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารงาน การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่า ความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง เหมาะสม และทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารในการบริหารงาน และการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ เช่น การกำหนดกลยุทธ์ การจัดสรรงบประมาณ การวางแผนการเงินและการดำเนินงานตามแผน ฯลฯ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย

4. ช่วยให้การบริหารงานและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละหน่วยงาน ส่วนราชการ งาน โครงการ กิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่จะได้รับ

5. สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีให้กับการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลสำโรง โดยการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะเผชิญผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกได้อย่างพอประมาณ และมีเหตุมีผล

8. ประเภทของความเสียหาย

1. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) คือ เหตุการณ์ทางลบที่เกี่ยวข้องกับกลยุทธ์ขององค์กร เช่น เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์/แผนดำเนินงานที่ไม่เหมาะสมไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสม หรือการวางแผนกลยุทธ์แล้วไม่สามารถนำไปปฏิบัติ ได้จริง

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ เหตุการณ์ทางลบที่เกิดจากความผิดพลาดของบุคลากร กระบวนการปฏิบัติงาน หรือระบบงานต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์กรรวมถึงเหตุการณ์ทางลบที่เกิดจากปัจจัยภายนอกองค์กรด้วย เช่น ภัยธรรมชาติ หรือเหตุจลาจลทางการเมือง

3. ความเสี่ยงด้านการรายงาน (Reporting Risk) คือ ความผิดพลาดของรายงานประเภทต่าง ๆ ที่ใช้ในองค์กร เช่น งบการเงิน รายงานยอดขาย รายงานต้นทุนการผลิต เป็นต้น ความเสี่ยงด้านการรายงานอาจจะอยู่ในรูปของข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่น่าเชื่อถือ ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล รวมไปถึงการรายงานไม่ทันเวลาด้วย

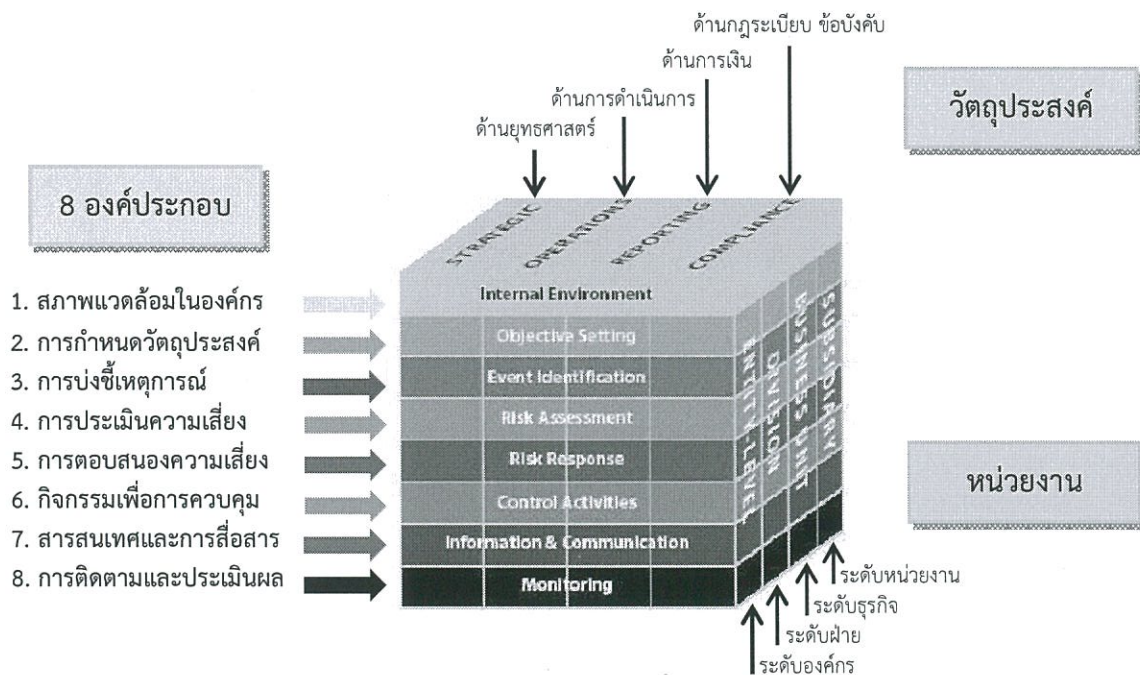
4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง คือ การดำเนินงานของธุรกิจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะเป็นทั้งข้อกำหนดจากภายนอกองค์กร เช่น กฎหมาย ต่าง ๆ หรือข้อกำหนดภายในองค์กร เช่น นโยบาย แนวทางการปฏิบัติงาน หรือคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

บทที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. แนวคิดเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง

มาตรฐานที่จะนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางบริหารความเสี่ยงเป็นกรอบแนวคิดในการบริหาร ความเสี่ยงแบบทั่วทั้งองค์กร Enterprise (Risk Management: ERM) มีแนวทางในการแจกแจง ปัญหา และความเสี่ยงออกเป็นองค์ประกอบย่อย ๆ รวมถึงมีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ ด้านการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน อ้างอิงจากมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission)

กรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางในการส่งเสริมการบริหารความเสี่ยงและเป็นหลักปฏิบัติที่เป็นสากล คือกรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กรของ คณะกรรมการ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ที่มอบหมายให้ ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ เป็นผู้เขียน กรอบการบริหารความเสี่ยงสำหรับองค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ดังกล่าวมีองค์ประกอบดังนี้

การบริหารความเสี่ยงประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)
2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)
3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)
4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)
6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)
7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)
8. การติดตามผล (Monitoring)

1. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับกรอบการบริหารความเสี่ยง สภาพแวดล้อมนี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนดกิจกรรม การบ่งชี้ ประเมินและจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น จริยธรรม วิธีการทำงานของผู้บริหาร และบุคลากร รวมถึงปรัชญาและวัฒนธรรมในการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) เป็นส่วนที่สำคัญอย่างหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและมีผลต่อการกำหนดกลยุทธ์ เพื่อนำไปดำเนินการให้องค์กรบรรลุเป้าหมายทั้งด้านผลตอบแทนและการเติบโต กลยุทธ์แต่ละแบบนั้นมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องแตกต่างกัน ดังนั้น การบริหารความเสี่ยงจึงช่วยผู้บริหารในการกำหนดกลยุทธ์ที่มีความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้

2. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective Setting)

การกำหนดวัตถุประสงค์ทางธุรกิจที่ชัดเจน คือ ขั้นตอนแรกสำหรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง องค์กรควรมั่นใจว่าวัตถุประสงค์ที่กำหนดขึ้นมีความสอดคล้องกับเป้าหมายเชิงกลยุทธ์และความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ โดยทั่วไปวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ควรได้รับการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและสามารถพิจารณาได้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ด้านกลยุทธ์เกี่ยวข้องกับเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมขององค์กร
- ด้านการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพ ผลการปฏิบัติงานและความสามารถในการทำ

กำไร

- ด้านการรายงานเกี่ยวข้องกับการรายงานทั้งภายในและภายนอกองค์กร
- ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ

3. การบ่งชี้เหตุการณ์ (Event Identification)

การทำธุรกิจมักมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นมากมาย องค์กรไม่สามารถมั่นใจได้ว่าเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นหรือไม่ หรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ในกระบวนการบ่งชี้เหตุการณ์ผู้บริหารควรต้องพิจารณาสิ่งต่อไปนี้

- ปัจจัยความเสี่ยงทุกด้านที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การเงิน บุคลากร การปฏิบัติงาน กฎหมาย ภาษีอากร ระบบงาน สิ่งแวดล้อม

- แหล่งความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร
- ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

ในบางกรณีควรมีการจัดกลุ่มเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นโดยแบ่งตามประเภทของเหตุการณ์ และรวบรวมเหตุการณ์ทั้งหมดในองค์กรที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานและภายในหน่วยงาน เพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ และมีข้อมูลที่เพียงพอเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประเมินความเสี่ยง

4. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ขั้นตอนนี้เน้นการประเมินโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นต่อวัตถุประสงค์ ขณะที่การเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งอาจส่งผลกระทบในระดับต่ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องอาจมีผลกระทบในระดับสูงต่อวัตถุประสงค์ โดยทั่วไปการประเมินความเสี่ยงประกอบด้วย 2 มิติดังนี้

- โอกาสที่อาจเกิดขึ้น (Likelihood) เหตุการณ์มีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
- ผลกระทบ (Impact) หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้น องค์กรจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด

การประเมินความเสี่ยงสามารถทำได้ทั้งการประเมินเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยพิจารณาทั้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากภายนอกและภายในองค์กร นอกจากนี้ การประเมินความเสี่ยงควรดำเนินการทั้งก่อนการจัดการความเสี่ยง (Inherent Risk) และหลังจากที่มีการจัดการความเสี่ยงแล้ว (Residual Risk)

5. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

เมื่อความเสี่ยงได้รับการบ่งชี้และประเมินความสำคัญแล้ว ผู้บริหารต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยง ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการเหล่านั้น การพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อบริหารความเสี่ยง มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารอาจต้องเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์นั้นให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ (Risk Tolerance)

หลักการตอบสนองความเสี่ยงมี 4 ประการ คือ

การหลีกเลี่ยง (Avoid) การดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง
การร่วมจัดการ (Share) การร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบกับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง
การลด (Reduce) การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การยอมรับ (Accept) ความเสี่ยงที่เหลือในปัจจุบันอยู่ภายในระดับที่ต้องการและยอมรับได้แล้ว โดยไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อลดโอกาสหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอีก

ผู้บริหารควรพิจารณาการจัดการความเสี่ยงตามประเภทของการตอบสนองข้างต้น และควรดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่เหลืออยู่อีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ได้มีการจัดการความเสี่ยงแล้วในช่วงเวลาที่เหมาะสม

6. กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยง เนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นของตนเอง ดังนั้น กิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน การควบคุมเป็นการสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ลักษณะธุรกิจ โครงสร้าง และวัฒนธรรมขององค์กร

7. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information & Communication)

สารสนเทศเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับองค์กรในการบ่งชี้ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งภายนอกและภายในควรต้องได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสมทั้งในด้านรูปแบบและเวลา เพื่อช่วยให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถตอบสนองต่อเหตุการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลภายนอกองค์กรเช่น เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ๆ ผู้จัดหาสินค้า ผู้ให้บริการ ผู้กำกับดูแล และประชาชน

8. การติดตามผล (Monitoring)

ประเด็นสำคัญของการติดตามผลได้แก่

- การติดตามผลเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการจัดการความเสี่ยงมีคุณภาพ และมีความเหมาะสม และการบริหารความเสี่ยงได้นำไปประยุกต์ใช้ในทุกระดับขององค์กร

- ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้รายงานต่อผู้บริหารที่รับผิดชอบ

การติดตามการบริหารความเสี่ยงสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ การติดตามอย่างต่อเนื่อง และการติดตามเป็นรายครั้ง การติดตามอย่างต่อเนื่องเป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่ และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน ส่วนการติดตามรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ ดังนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นจะได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็ว หากองค์กรมีการติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้อองค์กรควรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยงเพื่อให้การติดตามการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการผลักดันการบริหารจัดการความเสี่ยง

ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรประสบความสำเร็จ มี 8 ประการ ดังนี้

2.1 การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การปฏิบัติตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรจะประสบความสำเร็จเพียงใดขึ้นอยู่กับเจตนาารมณ์การสนับสนุนการมีส่วนร่วมและความเป็นผู้นำของ ผู้บริหารระดับสูงในองค์กร ผู้บริหารระดับสูงต้องให้ความสำคัญและการสนับสนุนแก่ทุกคนในองค์กรให้เข้าใจความสำคัญในคุณค่าของการบริหารความเสี่ยงต่อองค์กร มิฉะนั้นแล้วการบริหารความเสี่ยงไม่สามารถเกิดขึ้นได้

2.2 ความเข้าใจความหมายของความเสี่ยงตรงกัน การใช้คำนิยามเกี่ยวกับความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงแบบเดียวกันจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการกำหนดวัตถุประสงค์นโยบายกระบวนการ เพื่อใช้ในการบ่งชี้และประเมินความเสี่ยงและกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมทำให้ผู้บริหารและ เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการบริหารความเสี่ยง

2.3 กระบวนการบริหารความเสี่ยงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง องค์กรทั่วไปจะประสบความสำเร็จในการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงได้นั้น จะต้องนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติได้ อย่างทั่วถึงทั่วทั้งองค์กรและกระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2.4 การบริหารการเปลี่ยนแปลงต้องมีการชี้แจง การนำกระบวนการการบริหารความเสี่ยงมาปฏิบัติ องค์กรต้องมีการปรับวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์กรให้เข้ากับทุกระดับขององค์กร ต้องให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง

2.5 การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารเกี่ยวกับกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงและวิธีปฏิบัติมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการสื่อสารจะเน้นให้เห็นถึงการเชื่อมโยงระหว่างการบริหารจัดการความเสี่ยง กับกลยุทธ์องค์กร การชี้แจงทำความเข้าใจต่อพนักงานทุกคนถึงความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลต่อกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง จะช่วยให้เกิดการยอมรับในกระบวนการและนำมาซึ่งความสำเร็จในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยง

2.6 การวัดผลการบริหารความเสี่ยง การวัดความเสี่ยงในรูปแบบผลกระทบและโอกาสที่จะเกิดขึ้น จะทำให้ผู้บริหารสามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้นและดำเนินกระบวนการทั้งหมดให้เกิดความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นการลดความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงที่เกิดขึ้น สามารถประเมินความเสี่ยงที่เกิดขึ้น และดำเนินการให้กระบวนการทั้งหมดเกิดความสอดคล้องกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเป็นการลดความแตกต่างระหว่างความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

2.7 การให้ความรู้เรื่องการบริหารความเสี่ยง ผู้บริหารและพนักงานทุกคนในองค์กรควรต้องได้รับการฝึกอบรมเพื่อให้เข้าใจในกระบวนการบริหารความเสี่ยง และความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลในการจัดการกับความเสี่ยงเพื่อบรรลุความสำเร็จขององค์กรและสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยง

2.8 การติดตามกระบวนการการบริหารความเสี่ยง ขั้นตอนสุดท้ายของปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จ ของการบริหารความเสี่ยงคือการกำหนดวิธีที่เหมาะสมในการติดตามการบริหารความเสี่ยงการติดตามกระบวนการการบริหารความเสี่ยงควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้

- การรายงานและตรวจทานขั้นตอนติดตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ความชัดเจนและสม่ำเสมอ
- การมีส่วนร่วมและความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง
- บทบาทของผู้นำในการสนับสนุนและติดตามการบริหารความเสี่ยง
- การประยุกต์ใช้เกณฑ์การประเมินผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง

3. โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง

องค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ที่ 64/2563 ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

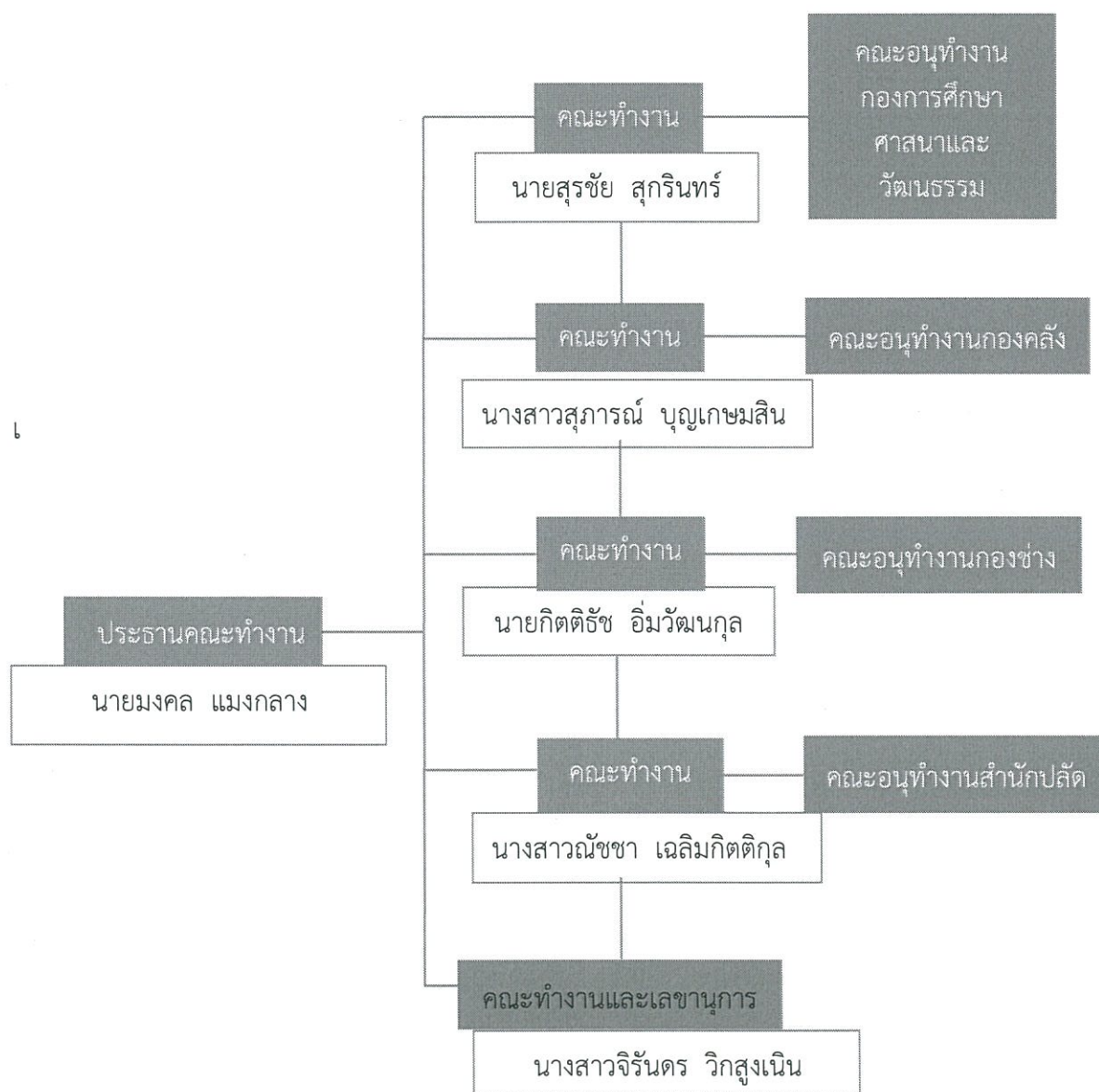
1. จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
2. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
3. จัดทำรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและเสนอให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

โดยประธานคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง แจ้งให้ทุกสำนัก/กอง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของ สำนัก/กอง

โดยให้คณะอนุทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. ติดตามประสานงานข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยงในสำนักปลัด วิเคราะห์ทบทวนเหตุการณ์ความเสี่ยงหรือจุดอ่อนที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมายและผลสำเร็จขององค์กร พร้อมสรุปปัญหา/อุปสรรค และแนวทางการแก้ไข สรุปสาระสำคัญก่อนเสนอคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบการพิจารณา
2. ติดตาม/รายงานผลการจัดการความเสี่ยงของสำนักปลัด ตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร ในกรณีที่สำนักปลัดเป็นเจ้าของรายปัจจัยเสี่ยงขององค์กร เสนอคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง
3. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ผังโครงสร้างคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง

บทที่ 3 กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

1. ขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง

1.1. การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง คณะทำงานประชุมรับทราบนโยบาย และกำหนดแนวทางร่วมกันในการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง แล้วสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรทราบ

1.2. การบริหารจัดการความเสี่ยงแยกตามสำนัก/กอง มีขั้นตอน ดังนี้

- การระบุความเสี่ยง ทุกสำนัก/กอง พิจารณาโครงการ/กิจกรรม แล้วนำมาระบุ ความเสี่ยงตามประเภทของความเสี่ยง 4 ด้าน และแหล่งที่มาของความเสี่ยง โดยใช้แบบ R01

- การประเมินความเสี่ยง ทุกสำนัก/กอง นำความเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่ จะเกิดเหตุการณ์และระดับความรุนแรงของผลกระทบ และจัดลำดับความเสี่ยง 3 ระดับ โดยประเมินตาม แผนภูมิความเสี่ยง เพื่อช่วยในตัดสินใจกำหนดวิธีการจัดการความเสี่ยง แล้วส่งให้คณะทำงานพิจารณา กลับกรอง โดยใช้แบบ R02

- การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ทุกสำนัก/กอง พิจารณาใช้กลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ เพื่อจัดการจัดการความเสี่ยง กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดระยะเวลาดำเนินการ กำหนดผู้รับผิดชอบ ดำเนินการ แล้วส่งให้คณะทำงานพิจารณากลับกรอง โดยใช้แบบ R03

1.3. คณะทำงานประชุมเพื่อพิจารณากลับกรองแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของแต่ละ สำนัก/กอง แล้วสรุปจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนอนายกพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งสื่อสารแผน บริหารจัดการความเสี่ยงกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามแผนฯ

1.4. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงและทบทวนแผนการบริหารจัดการความ เสี่ยงภายในเดือนธันวาคม 2565

2. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

คณะทำงานการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง กำหนดให้ทุก สำนัก/กอง ต้องมีขั้นตอนการดำเนินการ หลักการวิเคราะห์ประเมิน และจัดทำความเสี่ยงอย่างเหมาะสม ตาม กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ดังนี้

2.1 การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงาน ร่วมกันระบุ ความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งปัจจัย เหล่านี้มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง ในการระบุปัจจัยเสี่ยง จะต้องพิจารณาว่ามี เหตุการณ์ใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาดเสียหายและไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดการระบุปัจจัยเสี่ยงของการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ควรเริ่มด้วยการแจกแจง กระบวนการ ปฏิบัติงานนั้น ๆ ที่ทำให้เกิดความผิดพลาด ความเสียหายและเสียโอกาส ปัจจัยเสี่ยงนั้นควรเป็น ต้นเหตุ แท้จริงเพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการหามาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้

สาเหตุของความเสียง แบ่งได้ 2 ด้าน ดังนี้

1. ปัจจัยเสียงภายนอก คือ ความเสียงที่ไม่สามารถควบคุมได้โดยองค์กร เช่น สังคม ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย เทคโนโลยี เป็นต้น
2. ปัจจัยเสียงภายใน คือความเสียงที่ควบคุมได้โดยองค์กร เช่น ข้อบังคับภายในหน่วยงาน วัฒนธรรมองค์กร นโยบายการบริหาร การจัดการความรู้ ความสามารถบุคลากร เป็นต้น

ประเภทความเสียง แบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. ความเสียงด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสียงที่เกิดจากนโยบาย การบริหารแผนงาน หรือการตัดสินใจผิดพลาด ทำให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ระบุไว้ในแผนดำเนินงาน
2. ความเสียงด้านการดำเนินงาน หมายถึง ความเสียงที่เกิดจากระบบงาน กระบวนการทำงานเทคโนโลยี รวมทั้งคนในองค์กรที่ส่งผลกระทบและทำให้องค์กรไม่บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนด
3. ความเสียงด้านการเงิน หมายถึง ความเสียงเกี่ยวข้องกับการบริหารและการควบคุมทางการเงิน และงบประมาณขององค์กรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ความเสียงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ หมายถึง ความเสียงที่เกิดจาก การฝ่าฝืนหรือไม่สามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

2.2 การประเมินความเสียง

การประเมินความเสียงเป็นการประเมินระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสียงต่างๆ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสียงขององค์การบริหารส่วนตำบล ต้องกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสียง และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสียง ดังนี้

การกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสียง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียง ระดับความรุนแรงของผลกระทบ โดยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสียงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง กำหนดหลักเกณฑ์ขึ้น ซึ่งสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ ในเชิงปริมาณเหมาะสมสำหรับ สำนัก/กอง ที่มีข้อมูลตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง และในเชิงคุณภาพเหมาะสมสำหรับ สำนัก/กอง มีข้อมูลเชิงพรรณนา ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ซึ่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสียงได้กำหนด หลักเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

1. ระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 20
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 21-40
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 41-60
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 61-80
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 80

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปี ต่อครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้น 2-3 ปี ต่อครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้น 1 ปี ต่อครั้ง
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้น 1-6 เดือน ต่อครั้ง
5	สูงมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น 1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้น แต่นาน ๆ ครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง หรือบ่อย ๆ
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นทุกครั้งที่หรือเกือบทุกครั้งที่

2. ระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ (I)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ 20
2	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ 21-40
3	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ 41-60
4	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง ร้อยละ 61-80
5	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง มากกว่าร้อยละ 80

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท
2	น้อย	> 10,000 - 50,000 บาท
3	ปานกลาง	> 50,000 - 500,000 บาท
4	สูง	> 500,000 - 1,000,000 บาท
5	สูงมาก	> 1,000,000 บาท

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและบาดเจ็บ)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
2	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต

การประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง แต่ละปัจจัยที่ระบุไว้มาประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกันทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานสามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้อง ดังนี้

1. พิจารณาโอกาส/ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ว่ามีโอกาส/ความถี่ที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

2. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง เมื่อพิจารณาโอกาส/ความถี่ ที่จะเกิดเหตุการณ์และความรุนแรงของผลกระทบแล้วของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดขึ้น ความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงว่าอยู่ระดับใด

การจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว นำมาจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง เพื่อพิจารณากำหนดกิจกรรมควบคุมในแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญและเหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตารางประเมินความเสี่ยง โดยการจัดลำดับ 3 ลำดับ สูง ปานกลาง และ ต่ำ และเลือกความเสี่ยงที่มีระดับสูง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนต่อไป ในการประเมินความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนด แผนภูมิความเสี่ยง ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบที่เกิดขึ้น และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้

โดยใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- (แดง) สูง (คะแนนไม่น้อยกว่า 15)
- (เหลือง) ปานกลาง (คะแนน 5-14)
- (เขียว) ต่ำ (คะแนน 1-4)

แผนภูมิระดับความเสี่ยง

ความรุนแรงของผลกระทบ (I)	5	10	15	20	25
	4	8	12	16	20
	3	6	9	12	15
	2	4	6	8	10
	1	2	3	4	5

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)

2.3 การกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง

การกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงมุ่งเน้นให้องค์กรสามารถบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยการกำหนดแนวทางการตอบสนองความเสี่ยงสามารถทำได้หลายวิธี และสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ เพื่อลดระดับผลกระทบความเสี่ยงแบ่งได้ 4 แนวทาง ดังนี้

- หลีกเลี่ยงความเสี่ยงหรือกำจัดความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งหน่วยงานสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้
- ยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม) คือ ความเสี่ยงที่มีโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับปานกลางเป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจึงต้องยอมรับความเสี่ยงและ ควบคุมการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น
- ควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงและจะต้องกำหนดแผนในการควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- การถ่ายโอนความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมากจนหน่วยงานไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้จึงยกภารกิจนั้น ๆ ให้หน่วยงานอื่นบริหารจัดการแทน

บทที่ 4

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

4.1 การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง ได้กำหนดแบบฟอร์มกระดาษทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง ตาม แบบ R01 เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง นำไปใช้ในการวิเคราะห์ระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นการระบุเหตุการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่เป็นความเสี่ยงซึ่งอาจเกิดขึ้นและส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่องค์กรหรือกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการจัดการหรือป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ในการนี้แต่ละส่วนราชการได้ทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง สามารถสรุปเป็นความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง

4.2 การประเมินความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง ได้กำหนดแบบฟอร์มกระดาษทำการประเมินความเสี่ยง ตาม แบบ R02 เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง นำความเสี่ยงที่ได้จากกระดาษทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง (แบบ R01) มาวิเคราะห์ว่าความเสี่ยงนั้นมีโอกาสเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดและมีผลกระทบต่อองค์กรรุนแรงมากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นว่าเหตุการณ์ใดมีความเสี่ยงมากน้อยกว่ากัน นำไปสู่การกำหนดระดับความเสี่ยงตามแผนภูมิระดับความเสี่ยงแล้วตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยคำนึงประโยชน์และความคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพิ่ม

4.3 แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง ได้กำหนดแบบฟอร์มแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R03) เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดกิจกรรมหรือวิธีการจัดการความเสี่ยง ระยะเวลาดำเนินการ ผู้รับผิดชอบ แยกเป็นรายโครงการ/กิจกรรม ตามที่ได้ประเมินความเสี่ยงและตัดสินใจเลือกใช้วิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงไว้ใน (แบบ R02)

4.4 การติดตามและประเมินผล

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง ได้กำหนดแบบฟอร์มสำหรับจัดทำรายงานติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ R04) เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งจะต้องระบุความคืบหน้าในการดำเนินการตาม แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเลือกระบุสถานะว่า แล้วเสร็จ, อยู่ระหว่างดำเนินการ หรือยังไม่ได้ดำเนินการ พร้อมทั้งแสดงเอกสารหลักฐานที่บ่งชี้ถึงการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบการจัดทำรายงานรวมถึงต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยใช้เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงตามแบบ R02 ซึ่งหากความเสี่ยงยังคงมีอยู่ก็จะนำไปสู่การปรับปรุงแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับปีถัดไป ทั้งนี้ให้ดำเนินการติดตามและประเมินผลให้แล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

กระตาดำทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

แบบ R01

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	ด้าน (5)	แหล่งที่มาของความเสี่ยง (6)
1	โครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อ ทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น,แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง	- ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจในการประชุม ประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีการเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องการแก้ไข ปรับปรุงในชุมชน - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบ/กฎหมายใหม่ - แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินยังไม่ครบถ้วน และไม่ในปัจจุบัน	- ด้านการดำเนินงาน - ด้านการเงินและทรัพยากร - ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย	- ปัจจัยภายนอก
2	การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	- ระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่ปฏิบัติ - การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด	- ด้านการเงินและทรัพยากร - ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย	- ปัจจัยภายใน - ปัจจัยภายนอก
3	การบริการพัสดุ	- ไม่มีบุคลากร ด้านสายงานบริหารงานการศึกษา และด้านสายงานวิชาการศึกษา	- ด้านการดำเนินงาน	- ปัจจัยภายใน
4	งานบริหารการศึกษา			

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	ด้าน (5)	แหล่งที่มาของความเสียง (6)
5	การซ่อมบำรุงงานไฟฟ้าแสงสว่าง สาธารณะ	- อุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซมไฟฟ้ายังไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ เรื่องการไฟฟ้าที่ถูกต้องตามหลักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	- ด้านการดำเนินงาน - ด้านการเงินและทรัพย์สิน	- ปัจจัยภายใน
6	งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง	- งานก่อสร้าง และงานบริการมีจำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง - บุคลากรกองช่างไม่สามารถควบคุมงานได้ตลอดเวลาในวันหยุดราชการ - การควบคุมงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	- ด้านการเงินและทรัพย์สิน	- ปัจจัยภายใน - ปัจจัยภายนอก
7	งานประมาณราคา และคำนวณราคากลาง	- ราคาน้ำมัน และราคาวัสดุก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา - บุคลากร และเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจแนวทางตามหลักเกณฑ์การประมาณราคา และการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง - การจัดทำราคากลาง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด	- ด้านการดำเนินงาน	- ปัจจัยภายใน - ปัจจัยภายนอก

กระตาศทำการประเมินความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

แบบ R02

โครงการ/กิจกรรม (2)	ความเสี่ยง (3)	การประเมินความเสี่ยง		ระดับ ความเสี่ยง (6)	วิธีบริหารจัดการความเสี่ยง (7)		
		โอกาส (4)	ผลกระทบ (5)		หลีกเลี่ยง	ควบคุม/ลด	ยอมรับ
โครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น, แผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง	- งบประมาณไม่เพียงพอต่อการดำเนินงาน (เสนองบประมาณเป็นจำนวนมาก) - เสนอโครงการเป็นจำนวนมาก เป็นโครงการด้านก่อสร้างพื้นฐาน	3	3	9 ปานกลาง	✓		
การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบ/กฎหมายใหม่ - แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินยังไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	3	4	12 ปานกลาง	✓		
การบริการพัสดุ	- ระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านพัสดุยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่ปฏิบัติ - การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด	4	4	16 สูง	✓		

โครงการ/กิจกรรม (2)	ความเสี่ยง (3)	การประเมินความเสี่ยง		ระดับ ความ เสี่ยง (6)	วิธีบริหารจัดการความเสี่ยง (7)		
		โอกาส (4)	ผลกระทบ (5)		หลีกเลี่ยง	ควบคุม/ลด	ยอมรับ
การซ่อมบำรุงงานไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ	- อุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซมไฟฟ้ายังไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ เรื่องการไฟฟ้าที่ถูกต้อง ตามหลักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	3	3	9 ปานกลาง	✓		
งานออกแบบ และการควบคุมงานก่อสร้าง	- งานก่อสร้าง และงานบริการมีจำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการทำงานลดลง - บุคลากรกองช่างไม่สามารถควบคุมงานได้ตลอดเวลาในวันหยุดราชการ - การควบคุมงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการก่อสร้าง	4	5	20 สูง	✓		
งานประมาณราคา และคำนวณราคากลาง	- ราคาน้ำมัน และราคาวัสดุก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา - บุคลากร และเจ้าหน้าที่ไม่เข้าใจแนวทางการหลักเกณฑ์การประมาณราคา - การการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง และการจัดทำราคากลาง ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด	4	3	12 ปานกลาง	✓		
งานบริหารการศึกษา	- ไม่มีบุคลากร ด้านสายงานบริหารงานการศึกษาและด้านสายงานวิชาการศึกษา	3	3	9 ปานกลาง	✓		

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบลไทรง อำเภอนโพนไทย จังหวัดนครราชสีมา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

แบบ R03

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	วัตถุประสงค์ (5)	วิธีจัดการความเสี่ยง (6)	ระยะเวลาดำเนินการ (7)	ผู้รับผิดชอบ (8)
1	โครงการจัดประชุมประชาคมเพื่อทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น,แผนชุมชน,แผนพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มเติม/เปลี่ยนแปลง	- ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจในการประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ไม่มีการเสนอแนะโครงการ/กิจกรรม ที่ต้องการแก้ไขปรับปรุงในชุมชน	- เพื่อให้ทุกภาคส่วนราชการตลอดจนประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	- มีการประชาสัมพันธ์ผ่านที่ประชุมประจำเดือน - ส่งหนังสือราชการให้ประชาชนทราบและเข้าร่วมประชุมประชาคมทุกครึ่ง	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นางสาวณัฏชา เณลิมกิตติกุล
2	การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน	- เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและประชาชนในพื้นที่ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงระเบียบ/กฎหมายใหม่ - แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินยังไม่ครบถ้วนและไม่เป็นปัจจุบัน	- เพื่อให้การจัดเก็บรายได้ของ อบต. มีประสิทธิภาพ จัดเก็บได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ไม่มีลูกหนี้ค้างค้าง	- มีคำสั่งแบ่งงานตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบชัดเจน - จัดโครงการฝึกอบรมตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. เรื่อง ภาษีเพื่อให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการ - ประชาสัมพันธ์ชี้แจงทำความเข้าใจอย่างชัดเจนกับประชาชนในพื้นที่	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นางสาวสุภาภรณ์ บุญเกษมสิน

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	วัตถุประสงค์ (5)	วิธีการจัดการความเสี่ยง (6)	ระยะเวลา ดำเนินการ (7)	ผู้รับผิดชอบ (8)
3	การบริการพัสดุ	- ระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการ มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบที่ปฏิบัติ - การจัดสรรงบประมาณล่าช้า ไม่ตรงตามกำหนด	- เพื่อให้การบริการพัสดุเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และหนังสือสั่งการ ไม่เกิดความเสียหายต่อทางราชการ - เพื่อให้การบริการพัสดุเป็นไปตามแผนการจัดซื้อจัดจ้าง - เพื่อลดการกระจุกตัวของพนักงานในช่วงสิ้นปีงบประมาณ	- จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับงานพัสดุ - ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศึกษาระเบียบกฎหมาย และหนังสือสั่งการก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นางสาวสุภาภรณ์ บุญเกษมสิน
4	การซ่อมบำรุงงานไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ	- อุปกรณ์ที่ใช้ในการซ่อมแซมไฟฟ้ายังไม่เพียงพอ - เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ เรื่องการไฟฟ้าที่ถูกต้อง ตามหลักของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	- เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เกิดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย - เพื่อป้องกันเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด	- จัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ทันสมัย มีอายุการใช้งานได้นานยิ่งขึ้น - ส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่เข้ารับการศึกษาอบรมด้านงานไฟฟ้าเป็นการเฉพาะ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นายกิตติธัช อิมวัฒน์กุล

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	วัตถุประสงค์ (5)	วิธีการความเสี่ยง (6)	ระยะเวลา ดำเนินการ (7)	ผู้รับผิดชอบ (8)
5	งานออกแบบ และ การควบคุมงาน ก่อสร้าง	- งานก่อสร้าง และงานบริการมี จำนวนมาก ทำให้ประสิทธิภาพการ ทำงานลดลง - บุคลากรกองช่างไม่ สามารถควบคุมงานได้ ตลอดเวลาในวันหยุด ราชการ - การควบคุมงานไม่เป็นไปตาม รูปแบบรายการก่อสร้าง	- เพื่อให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ - เพื่อให้เป็นไปตาม แบบบูรณาการ	- จัดส่งบุคลากรเข้ารับ การฝึกอบรมเพื่อรับการ ถ่ายทอดความรู้ใหม่อยู่ เสมอ และครบทุกคน - จัดหาเครื่องมือด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศที่ เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการ ปฏิบัติงานเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพ	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นายกิติติช อิมวัฒน์กุล
6	งานประมาณราคา และคำนวณราคา กลาง	- ราคาน้ำมัน และราคาวัสดุ ก่อสร้างมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา - บุคลากร และเจ้าหน้าที่ไม่ เข้าใจแนวทางการหลักเกณฑ์ การประมาณราคาและการ คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง - การจัดทำราคากลาง ต้อง เป็นไปตามหลักเกณฑ์การ คำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ตามที่กรมบัญชีกลางกำหนด	เพื่อให้การคำนวณ ราคางานก่อสร้างเพื่อ ตั้งงบประมาณ หรือ การกำหนดราคา กลาง ถูกต้อง เป็นไป ตามหลักเกณฑ์การ คำนวณราคากลาง งานก่อสร้าง	- จัดส่งบุคลากรผู้มี หน้าที่ตามคำสั่งทุกคนเข้า รับการฝึกอบรม เพื่อรับ ความรู้ใหม่อยู่เสมอ - ให้เจ้าหน้าที่ตามคำสั่ง สามารถปฏิบัติงานเอกสาร และคำนวณราคากลาง งานก่อสร้างเองได้	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นายกิติติช อิมวัฒน์กุล

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	วัตถุประสงค์ (5)	วิธีการลดความเสี่ยง (6)	ระยะเวลา ดำเนินการ (7)	ผู้รับผิดชอบ (8)
7	งานบริหาร การศึกษา	- ไม่มีบุคลากร ด้านสายงาน บริหารงานการศึกษาและด้าน สายงานวิชาการศึกษา	- เพื่อให้การดำเนินงาน ของส่วน การศึกษาเป็นไปตาม กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับอย่างมี ประสิทธิภาพมากขึ้น	- แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ศึกษา ราชการแทนผู้อำนวยการ กองการศึกษา และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่นักวิชาการ ศึกษา - สรรหาบุคลากร (ผู้อำนวยการท้องถิ่นระดับ ต้น)	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565	นายสุกรินทร์

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

แบบฟอร์มการจัดทำ

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

กระดาษทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง
 กอง.....(1).....องค์การบริหารส่วนตำบลไทรงาม อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

แบบ R01

กอง.....(1)..... ได้ทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไทรงาม ตามปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ
สรุปดังนี้

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	ด้าน (5)	แหล่งที่มาของความเสี่ยง (6)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

คำอธิบายการกรอกแบบฟอร์ม Risk 01

- (1) กรอกชื่อส่วนราชการ/กอง ตามโครงสร้างส่วนราชการ
- (2) กรอกลำดับที่
- (3) กรอกชื่อโครงการ/กิจกรรม
- (4) ระบุลักษณะความเสี่ยงที่มี
- (5) ระบุด้าน ตามตามประเภทของความเสี่ยง 4 ด้าน ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ (Strategic Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจากการใช้ยุทธศาสตร์ที่ไม่เหมาะสม การที่ยุทธศาสตร์ไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจ การมียุทธศาสตร์ที่ไม่ชัดเจนและความไม่เหมาะสมของยุทธศาสตร์ ซึ่งอาจเกิดจากการที่สภาวะแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลง ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ยุทธศาสตร์ในปัจจุบันสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจการเมือง และสังคมหรือไม่ และประเด็นยุทธศาสตร์ย่อยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หลักของหน่วยงานหรือไม่

2. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risks) หมายถึง ความเสี่ยงจากการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการใช้ทรัพยากรโดยที่ไม่ทำให้เกิดประโยชน์เต็มที่ตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลลำตวนและหน่วยงานต่าง ๆ ในการระบุความเสี่ยง หน่วยงานต้องพิจารณาว่า การดำเนินการใดสามารถทำงานได้ดี และและและการดำเนินการใดทำงานได้ไม่ดี หน่วยงานมีโครงสร้างและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อถือได้หรือไม่ และหน่วยงานมีทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมต่อการดำเนินงานหรือไม่

3. ความเสี่ยงด้านการเงินและทรัพยากร (Financial and material Risks) หมายถึง ความเสี่ยงต่อสถานะการเงินและทรัพยากรขององค์การบริหารส่วนตำบลลำตวน ทั้งด้านรายได้ รายจ่ายทรัพย์สิน และหนี้สิน ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า ทรัพยากรใดจะมีผลต่อการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลลำตวน ทั้งที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน รวมถึง ข้อผูกพันและปัจจัยภายนอก และอะไรคือปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสียหายเหล่านั้น

4. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย (Compliance Risks) หมายถึง การไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ทั้งของภายในและภายนอกองค์กร ในการระบุความเสี่ยงหน่วยงานต้องพิจารณาว่า งาน กระบวนการ และบุคลากรดำเนินงานตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ สามารถเกิดการกระทำผิดกฎระเบียบได้อย่างไรบ้างและหากเกิดขึ้น ระบบตรวจสอบภายในจะสามารถตรวจเจอหรือไม่ และมีกรณีตัวอย่างจากอดีตเกี่ยวกับการกระทำผิดหรือไม่ปฏิบัติ

- (6) เลือกระบุแหล่งที่มาของความเสี่ยง ดังนี้ (สามารถเลือกได้ หลายปัจจัยพร้อมกัน)

1. จากปัจจัยภายนอก
2. จากปัจจัยภายใน

คำอธิบายการกรอกแบบฟอร์ม R02

- (1) กรอกชื่อส่วนราชการ/กอง ตามโครงสร้างส่วนราชการ
- (2) กรอกชื่อโครงการ/กิจกรรม ตามช่อง (3) ของแบบ R01
- (3) ระบุลักษณะความเสี่ยงที่มี ตามช่อง (4) ของแบบ R01
- (4) ประเมินโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง สามารถเลือกตามตัวอย่างเกณฑ์และนำไปปรับใช้ ดังนี้

ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (L)

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	ไม่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น หรือมีโอกาสเกิดขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 20
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 21-40
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 41-60
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นร้อยละ 61-80
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่าร้อยละ 80

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงปริมาณ (ครั้ง)

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปี ต่อครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้น 2-3 ปี ต่อครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้น 1 ปี ต่อครั้ง
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้น 1-6 เดือน ต่อครั้ง
5	สูงมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้น 1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า

ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิงคุณภาพ

คะแนน	ระดับโอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นเพียงเล็กน้อย
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้น แต่นาน ๆ ครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นค่อนข้างสูง หรือบ่อย ๆ
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นทุกครั้งหรือเกือบทุกครั้ง

(5) ประเมินผลกระทบของความเสี่ยง สามารถเลือกตามตัวอย่างเกณฑ์และนำไปปรับใช้ ดังนี้

ตารางการพิจารณากำหนดระดับคะแนนของความรุนแรงของผลกระทบ (I)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (ร้อยละ)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์น้อยกว่าร้อยละ 20
2	น้อย	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ 21-40
3	ปานกลาง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ร้อยละ 41-60
4	สูง	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์ค่อนข้างรุนแรง ร้อยละ 61-80
5	สูงมาก	มีผลกระทบในการปฏิบัติงานหรือวัตถุประสงค์เป็นอย่างยิ่ง มากกว่าร้อยละ 80

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงปริมาณ (มูลค่าความเสียหาย)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	ไม่เกิน 10,000 บาท
2	น้อย	> 10,000 - 50,000 บาท
3	ปานกลาง	> 50,000 - 500,000 บาท
4	สูง	> 500,000 - 1,000,000 บาท
5	สูงมาก	> 1,000,000 บาท

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยงในเชิงคุณภาพ (การสูญเสียและบาดเจ็บ)

คะแนน	ผลกระทบ	คำอธิบาย
1	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อย ไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง
2	น้อย	การสูญเสียทรัพย์สินพอสมควร มีการบาดเจ็บรุนแรง
3	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
4	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
5	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างมหันต์ มีการบาดเจ็บถึงชีวิต

(6) กรอกค่าคะแนน โดยนำค่าในตารางช่อง (4) X (5) พร้อมทั้งระบุว่า สูง ปานกลาง หรือ ต่ำ โดยพิจารณาจากแผนภูมิระดับความเสี่ยงดังต่อไปนี้

- (แดง) สูง (คะแนนไม่น้อยกว่า 15)
- (เหลือง) ปานกลาง (คะแนน 5-14)
- (เขียว) ต่ำ (คะแนน 1-4)

(7) ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องวิธีการบริหารความเสี่ยงที่เลือกใช้

- การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจ หยุด ยกเลิก โครงการหรือกิจกรรมนั้นไป
- การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Risk Reduction) เป็นการปรับปรุงระบบการทำงาน หรือการออกแบบวิธีการทำงานใหม่ เพื่อลดโอกาสที่จะเกิด หรือลดผลกระทบ หรือควบคุม ป้องกันให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
- การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance) เป็นการยอมรับความเสี่ยงที่เกิดขึ้น เนื่องจากต้นทุนการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับ ไม่คุ้มค่าในการจัดการควบคุมหรือป้องกันแต่ควรมีมาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น
- การกระจายความเสี่ยงหรือการถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Sharing) เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกัน

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
กอง.....(1).....องค์การบริหารส่วนตำบลลำโรง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา

แบบ R03

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2565 (1 ตุลาคม 2564 - 30 กันยายน 2565)

กอง.....(1).....ได้ทำการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงตามปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ และได้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงสรุปได้ดังนี้

ลำดับ (2)	โครงการ/กิจกรรม (3)	ความเสี่ยง (4)	วัตถุประสงค์ (5)	วิธีการจัดการความเสี่ยง (6)	ระยะเวลา ดำเนินการ (7)	ผู้รับผิดชอบ (8)	หมายเหตุ (9)
1							
2							
3							
4							
5							
6							

คำอธิบายการกรอกแบบฟอร์ม R03

- (1) กรอกชื่อส่วนราชการ/กอง ตามโครงสร้างส่วนราชการ
- (2) กรอกลำดับที่
- (3) กรอกโครงการ/กิจกรรม เหมือน แบบ R01 และ R02
- (4) กรอกความเสี่ยง เหมือน แบบ R01 และ R02
- (5) กรอกวัตถุประสงค์ของการวางแผนจัดการความเสี่ยง
- (6) กรอกวิธีการจัดการความเสี่ยงตามวิธีการบริหารความเสี่ยงในคอลัมน์ (7) ของตารางR02 โดยให้

อธิบายวิธีการดำเนินการด้วย

- (7) ระบุระยะเวลาและความถี่ในการดำเนินการ
- (8) ระบุผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรม
- (9) ระบุคำอธิบายอื่น ๆ (ถ้ามี)

ซึ่งยังคงมีความเสี่ยงคงเหลือต้องนำไปบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไปอีก ในบางโครงการ/กิจกรรมดังนี้

1.(9).....
2.
3.

คำอธิบายการกรอกแบบฟอร์ม R04

- (1) กรอกชื่อส่วนราชการ/กอง ตามโครงสร้างส่วนราชการ
- (2) กรอกโครงการ/กิจกรรม เหมือนคอลัมน์ (3) ในแบบ R03
- (3) กรอกความเสี่ยง เหมือนคอลัมน์ (4) ในแบบ R03
- (4) กรอกวิธีการจัดการความเสี่ยงเหมือนคอลัมน์ (6) ในแบบ R03
- (5) ระบุผลความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเลือกระบุสถานะ

ดังนี้

- แล้วเสร็จ
- อยู่ระหว่างดำเนินการ
- ยังไม่ได้ดำเนินการ

(6) ระบุเอกสารที่เกี่ยวข้องจากการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (ถ้ามี) เช่น เลขที่คำสั่งเลขที่บันทึกข้อความ เป็นต้น

- (7) ระบุผลการประเมินความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ โดยใช้เกณฑ์ประเมินความเสี่ยงตามแบบ R02
- (8) ระบุคำอธิบายอื่น ๆ (ถ้ามี)
- (9) ระบุกิจกรรมที่จำเป็นต้องนำไปบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไปในปีถัดไป

ภาคผนวก 2

คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและ
คณะอนุทำงาน (สำนัก/กอง)
การบริหารจัดการความเสี่ยง

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง

ที่ ๕๖ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ดำเนินการในทุกระดับ (สำนัก/กอง) ครอบคลุมส่วนงาน เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถดำเนินงานบรรลุ วัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงานและการตรวจสอบ บัญชีให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบไปด้วย

๑. นายมงคล แม่งกลาง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายรณฤทธิ์ หิงส์นทีเยะ	รองปลัด อบต.	รองประธานคณะกรรมการ
๓. นางสาวสุภาภรณ์ บุญเกษมสิน	ผู้อำนวยการกองคลัง	หัวหน้าคณะกรรมการ
๔. นายกิตติธัช อิมวัฒน์กุล	ผู้อำนวยการกองช่าง	หัวหน้าคณะกรรมการ
๕. นางสาวณัชชา เฉลิมกิตติกุล	หัวหน้าสำนักปลัด อบต.	หัวหน้าคณะกรรมการ

โดยแต่ละสำนัก/กอง มีคณะกรรมการ ดังนี้

สำนักปลัด

๑. นางสาวจิรันดร วิกสูงเนิน	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
๒. นายปรีชา ทมกระโทก	นักจัดงานการทั่วไป
๓. นางสาวจรินทร์พร เทิกขุนทด	นักทรัพยากรบุคคล
๔. นางพรพรรณ พรหมมันไวย์	เจ้าพนักงานธุรการ
๕. นายอภิรัชต์ หิงส์นทีเยะ	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน
๖. นายพิสิฐพงษ์ เฉลิมกิตติกุล	เจ้าพนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กองคลัง

๑. นางบุษยมาศ ชุนเกาะ	นักวิชาการคลัง
๒. นางสาวนงคันช สันธิใหม่	นักวิชาการเงินการบัญชี
๓. นางสาวอุมาภรณ์ แพทย์สันทีเยะ	นักวิชาการจัดเก็บรายได้

๔. นายพิเชษฐ์ นิมพลี	เจ้าพนักงานพัสดุ

กองช่าง

๑. นายประพันธ์กุล กุลสันทีเยะ	นายช่างไฟฟ้า
๒. นางสาววิไลวรรณ ชูสันทีเยะ	เจ้าพนักงานธุรการ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. นายสุรัชย์ สุกรินทร์ นักวิชาการศึกษา

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่

๑. ให้จัดทำตารางระบุปัจจัยความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นของแต่ละงานตามภารกิจบทบาทหน้าที่ ตามแผนงาน/โครงการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงและเข้าร่วมในการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงและนำไปปฏิบัติ

๒. ให้จัดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบต่อองค์กร ที่เกิดขึ้นของแต่ละเหตุการณ์ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและนำมาจัดการโดยวิธีการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ลดความเสี่ยง ลดความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง ตามแผนงาน/โครงการ

๓. รายงานผลการจัดการความเสี่ยงที่ไม่สามารถจัดการให้ลดลง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนั้นได้ให้กับคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อหาทางควบคุมความเสี่ยงนั้นต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

(ลงชื่อ)

(นางมณฑล ศรีบงกช)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสำโรง

